

La Perspectiva de Gènere a les Sèries de Ficció

María-José Masanet

Departament de Biblioteconomia,
Documentació i Comunicació Audiovisual
(UB)

Febrer del 2020

Empreu aquest identificador per citar aquest document
MUÑOZ PUIG, Marina; VERGE MESTRE, Tània. *Fitxes docents per treballar l'abordatge de la violència masclista*.
Barcelona: UPF, 2020.

Índex

Àmbit d'aplicació

[Graus](#)

[Assignatures](#)

Abordatge docent

[Temes específics que es poden tractar](#)

[Activitats de seminari](#)

Referències

[Referències bibliogràfiques](#)

[Altres recursos](#)

Àmbit d'aplicació

Graus

Grau en Comunicació Audiovisual; grau en Publicitat i Relacions Públiques

Assignatures

Anàlisi de Missatges; Narrativa Audiovisual; Formes de la Narració Serial;
Introducció al Guió

Abordatge docent

Temes específics que es poden tractar

1. La construcció de l'esfera masculina i femenina a les sèries de ficció. El binarisme de gènere.
2. La representació de les relacions amoroses i sexuals a les sèries de ficció: la mitologia romàntica.
3. La representació de la violència de gènere a les sèries de ficció.
4. Les (noves) masculinitats a la ficció seriada.
5. Noves maneres de fer i noves representacions: les sèries de televisió creades i dirigides per dones (el cas de *Girls* i *Fleabag*).

Activitats de seminari

- Analitzar la representació de dones i homes a diferents sèries de ficció atenent aspectes bàsics com 'qui fa les accions', 'quins són els objectius de les seves accions', 'què mou els diferents personatges a fer les accions', etc. Observar les diferències de gènere.
- Posar especial atenció a l'anàlisi de les relacions amoroses representades i a la mitologia romàntica que pot haver-hi al darrere (la mitja taronja, el poder de l'amor, etc.).
- Exercici d'expansions narratives. Es projecten diferents fragments d'una relació amorosa representada en una sèrie (uns 5-10 minuts) i, a continuació, es demana als estudiants que expandeixin la relació presentada, és a dir, que escriguin una escena del guió resolent la trama presentada. A continuació, es presenten les expansions narratives i es discuteix conjuntament sobre els possibles mites que hi apareixen.
- S'ofereix als estudiants un relat curt perquè facin l'adaptació a guió. Al relat no apareix si els personatges són homes o dones ni la classe social o raça. Una vegada feta l'adaptació, s'observen i s'analitzen

els personatges seleccionats per fer les accions de la trama: són majoritàriament homes? Occidentals? Etc.

- Exercici de reflexió a partir de les anàlisis fetes i de les activitats de producció sobre la relació entre els models de representació i les violències de gènere i sobre les responsabilitats que tenim com a creadors/es de continguts.

* A totes les activitats presentades es pot prestar atenció a la interseccionalitat. Per exemple, a la primera activitat s'analitzen les dones i homes representats atenent també la raça, la classe social, etc.

Referències

Referències bibliogràfiques

- BANKS, Miranda J. "A boy for all planets: Roswell, Smallville and the teen male melodrama". A: G. Davis; K. Dickinson (eds.). *Teen TV: Genre, consumption and identity*. Londres, RU: British Film Institute, 2004. Pàg. 17-28.
- DAMME, Elke Van. "Gender and sexual scripts in popular US teen series: A study on the gendered discourses in One Tree Hill and Gossip Girl". *Catalan Journal of Communication & Cultural Studies*, 2 (1), 2010. Pàg. 77-92.
- FEDELE, Maddalena; MASANET, María-José Masanet; VENTURA, Rafael. "Negotiating Love and Gender Stereotypes among Young People: Prevalence of Amor Ludens`' and Television Preferences Rooted in Hegemonic Masculinity", *Masculinities and Social Change*, 8 (1), 2019. Pàg. 1-43.
- FIGUERAS-MAZ, Mònica; TORTAJADA, Iolanda; WILIEM, Cilia. "Patrones de representación posfeministas en *Girls*. Análisis de los significados construidos por fans y detractores", *Océanide*, 9, 2017.
- MASANET, María-José; DHAENENS, Frederik. "Representing gender-based violence in teen series: young people's discourses on the Spanish series *Física o química*", *Journal of Youth Studies*, 22 (9), 2019. Pàg. 1367-6261.
- MASANET, María-José; FEDELE, Maddalena. "El 'chico malote' y la 'chica responsable'. Modelos aspiracionales y representaciones juveniles en las *teen series* españolas", *Palabra Clave*, 22 (2), 2019. Pàg. 1-27. doi: 10.5294/pacla.2019.22.2.5

- MASANET, María-José; MEDINA-BRAVO, Pilar; FERRÉS, Joan. "Myths of Romantic Love and Gender-Based Violence in the Fan Forum of the Spanish Teen Series Los Protegidos". *Young*, 26 (4S), 96S-112S, 2018.
- YELA, Carlos. "La otra cara del amor: mitos, paradojas y problemas", *Encuentros en Psicología Social*, 1 (2), 2003. Pàg. 263-267.

Altres recursos

Informes, recursos audiovisuals, etc.

- ALENDA BROTHERS. *El orden de las cosas*. [Curtmetratge contra la violència de gènere]. Disponible en línia: <<https://www.youtube.com/watch?v=hfGsrMBsX1Q&t=620s>>
- DE MIGUEL, Verónica. 2015. *Percepción de la violencia de género en la adolescencia y la juventud*. Madrid: Delegación del Gobierno para la violencia de género, Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad, Centro de Publicaciones. Disponible en línia: <http://www.violenciagenero.igualdad.mpr.gob.es/violenciaEnCifras/estudios/investigaciones/2015/pdf/Libro20_Percepcion_Social_VG_.pdf>
- LENA DUNHAM. *Girls* (2012-2017).
- PHOEBE WALLER-BRIDGE. *Fleabag* (2016-2019).
- RED2RED CONSULTORES. *Tratamiento y representación de las mujeres en las teleseries emitidas por las cadenas de televisión de ámbito nacional*. Instituto de la Mujer. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, 2007. Disponible en línia: <http://www.inmujer.gob.es/areasTematicas/estudios/serieEstudios/docs/estudios_99.pdf>

* En aquest apartat, es pot utilitzar qualsevol sèrie de televisió. S'han posat dos exemples de sèries creades i dirigides per dones que poden ser interessants per fer els exercicis d'anàlisi al voltant de les noves representacions; però també és important treballar altres sèries que mantenen els personatges arquetípics com, per exemple, *Élite*.